

familiemønster, der skal tilgodese hensynet til barnets tarv og forsøge at fastholde familieværdierne, bl.a. en opvækst med både en far og en mor. Så langt samfundet med rimelighed kan råde, skal vi forfølge de værdier.

Men derfor skal vi nu alligevel tænke os meget grundigt om, hvis vi vil ændre i reglerne, sådan som de er bygget op, hvor der jo i realiteten er tale om en forbudslov. Loven regulerer jo ikke, hvad samfundet skal stille til rådighed for at afhjælpe barnløshed, men hvad mennesker i dette samfund må og ikke må. Hvis vi her skruer på nogle knapper, kan der vise sig konsekvenser på andre områder. En regulering af området kunstig befrugtning er ikke helt så enkel endda, og det er præcis også baggrunden for, at regeringen, som jeg nævnte under det forrige punkt på dagsordenen, har iværksat en tværministeriel udredning af visse ikkelægelige forhold på områderne adoption og kunstig befrugtning.

Tager man barnets tarv som udgangspunkt, hvad både jeg og regeringen har meget stor sympati for, at man skal gøre, er spørgsmålet, om man fødes ind i en familie, der alene består af en enlig mor eller et lesbisk par for den sags skyld, jo ikke det eneste spørgsmål, der melder sig til en grundigere overvejelse. Rækkevidden af de spørgsmål, der melder sig, når vi skal vurdere rimeligheden af, at ufødte børn bringes til verden ved samfundets mellemkomst, er langt videre. Vi har f.eks. historiske eksempler på, at børn, der er resultat af insemination, som er stillet til rådighed af og finansieret af det offentlige, senere er blevet tvangsfjernet på grund af omsorgssvigt. Her har det altså vist sig, at forældrene slét ikke var forældreegnede, og burde vi have forudset det? Burde det have indgået i vurderingen af, om insemination skulle tilbydes? Jeg stiller bare spørgsmålet.

Kl. 19.10

Vi sidder aktuelt, eller jeg kunne sige, at jeg sidder aktuelt med den udfordring, at Sundhedsstyrelsen ud fra en vurdering af smitterisiko har nået den konklusion, at det vil være uproblematisk at inseminere hiv-smittede kvinder. Er det det ufødte barns tarv at blive født af en mor med en livstruende prognose? Jeg stiller bare spørgsmålet, men afstår så også med det samme fra at give et hurtigt svar, for det er ikke let. Over for det står så, at vi, som lovgivningen er formuleret, i virkeligheden næppe har nogen hjemmel til i dag at pålægge de læger, der medvirker ved insemination, at tage andre hensyn end de rent lægefaglige.

Der melder sig altså en række tunge spørgsmål, der har en rækkevidde ud over spørgsmålet om, hvorvidt det er foreneligt med barnets tarv at blive født ind i en familie, der alene består af en enlig person. Over for det står så en adoptionslov, der stiller store krav til vurdering af forældreegnedhed, men som jo omvendt også gør det muligt for enlige, mænd såvel som kvinder, at adoptere og dermed alene påtage sig forældreansvaret.

Jeg synes, at vi bør drøfte disse ting i en videre sammenhæng, for er det, hvis man skal stille det lidt på spidsen, mere foreneligt med ideen om varetagelse af barnets tarv, at det forældrelose barn fra den afghanske flygtningelejr vokser op hos en enlig dansk mor, end at den samme enlige danske mor føder sit eget barn ved hjælp af insemination? Jeg stiller bare spørgsmålet, og jeg skal med det samme igen afstå fra at give et hurtigt og et forpligtende svar, for det er ikke så let.

Spørgsmålet er derfor, om vi i virkeligheden ikke burde finde en helt anden indfaldsvinkel til denne diskussion, hvilket jeg jo også antydede under det sidste punkt, og som jo dybest set er baggrunden for, at vi i regi af min ressort og socialministerens ressort nu har iværksat et udredningsarbejde for at se på forskellige ikkelægelige forhold på områderne adoption og kunstig befrugtning.

Dette arbejde er som sagt sat i gang, og det er min forventning, at vi hen over sommeren vil kunne danne os et overblik, som kan bruges til, at regeringen kan vurdere, om regeringen ønsker at fremsætte forslag, hvor vi samler disse spørgsmål i et lovkompleks.

Ud over det er der jo også en række andre problemstillinger, der melder sig:

Hvis loven skal gælde for alle, sådan som forslaget konkret foreslår, har vi jo ingen sanktioner i form af tilrettevisning og lignende. Hvis sanktioner skal indføres, kræver det et tilsyn og et overvågningssystem, der jo i virkeligheden kommer til at omfatte hele befolkningen. En kontrolvirksomhed af denne karakter ville altså i praksis betyde en kontrol med hele befolkningen, og det ville nærme sig noget nær en politimæssig opgave. Samtidig ville det også af bevismæssige årsager være helt umuligt at etablere en effektiv overvågning.

Vi har allerede i dag en meget tæt regulering, når vi taler om kunstig befrugtning, og der er i lovgivningen taget højde for en række forhold, som skal iagttages, når der finder lægelig be-